

ผลกระทบของภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ที่มีต่อเด็กประถมศึกษาตอนต้น ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ Impact of Cartoon Series “Barbie” on Primary School Students in Chiang Mai

ปิยาภรณ์ เมืองคำ*

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาเนื้อหา ความหมายและค่านิยมในภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ 2) เพื่อศึกษาผลกระทบของเนื้อหา ความหมายและค่านิยมในสื่อภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ที่มีต่อเด็กระดับประถมศึกษา 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมที่ได้รับจากการศึกษาเนื้อหาและความหมายของภาพยนตร์การ์ตูนกับค่านิยมที่เกิดขึ้นจากการรับชมภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีสองกลุ่ม กลุ่มแรก คือ เด็กระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน กลุ่มที่สอง คือ ภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ที่จัดจำหน่ายในประเทศไทย ในระหว่างปี ค.ศ. 2001 – ค.ศ. 2012 จำนวน 23 เรื่อง การเก็บข้อมูลแบ่งเป็นสองขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 คือ การวิเคราะห์เนื้อหาสาระ ผู้วิจัยทำการศึกษาเนื้อหาสาระจากภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ จากหลักการเล่าเรื่องและโครงสร้างเรื่องว่ามีการนำเสนอเนื้อหาหลักที่สะท้อนให้เห็นแนวคิดและค่านิยมในด้านใดบ้าง ขั้นตอนที่ 2 คือ การนำแนวคิดและค่านิยมที่ได้แต่ละเรื่องนั้นมาใช้เป็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเด็กประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า เนื้อหาสาระจากภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้สะท้อนถึงแนวคิดและค่านิยมแบบนามธรรมและรูปธรรม โดยค่านิยมที่ปรากฏมากที่สุด คือ ค่านิยมเรื่องความดีงามและความกล้าหาญ รองลงมา คือ ความมีน้ำใจต่อเพื่อน มิตรภาพ และหน้าที่ความรับผิดชอบ ส่วนแนวคิดค่านิยมเชิงรูปธรรมที่ปรากฏ คือ ค่านิยมเรื่องความสวยงาม ความมีบุคลิกภาพโดดเด่นและวางตนเหมาะสมกับความเป็นหญิงสาว เมื่อนำแนวคิดด้านค่านิยมเหล่านี้ไปใช้เป็นคำถามตั้งต้นในการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง จึงพบว่า เด็กสามารถรับรู้ถึงแนวคิดและค่านิยมเหล่านี้ได้ จดจำได้ และมีความประทับใจในแนวคิดเหล่านี้ กล่าวคือ เด็กสามารถให้คุณค่าว่าเป็นต้นแบบที่ดีซึ่งตนอาจจะนำไปใช้ ส่วนแนวคิดและค่านิยมในส่วนของรูปธรรม คือ ความงาม บุคลิกภาพและการวางตัว เด็กๆ สามารถรับรู้ จดจำ และมีความประทับใจเช่นเดียวกัน แต่มีความแตกต่างตรงที่เด็กเลือกที่จะเลียนแบบหรือนำค่านิยมรูปธรรมเหล่านี้ไปปฏิบัติตามอย่างชัดเจนมากกว่าแนวคิดเชิงนามธรรมอย่างเรื่องความดีหรือความกล้าหาญ สรุปคือเนื้อหาหลักจากสารภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้สะท้อนค่านิยมทั้งเชิงนามธรรมและรูปธรรม เด็กมีความสามารถในการรับรู้ เข้าใจ และให้คุณค่าได้ แต่เด็กมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเลียนแบบด้านรูปธรรมมากกว่านามธรรมอย่างชัดเจน

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสื่อสารการตลาด คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
E-mail: piyaporn@feu.edu

คำสำคัญ

ภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ เด็กระดับประถมศึกษา เชียงใหม่

Abstract

This research is qualitative research aims: 1) to investigate the content, the meaning and values of the cartoon series, Barbie 2) to study the impact of the content, the meaning and values in media cartoon series Barbie on elementary school children 3) to compare the values formed with audience and value obtained from the meaning of the Barbie cartoon series content analysis. The study has two stages. The first stage involves a study of the cartoon series, Barbie, launched during 2001-2012 totaling 23 episodes. The narrative and structure are examined to elicit the main concept and values presented in the series. In the Second stage, the researcher used the main concepts and values elicited from the first stage to perform in-depth interview with students in the primary school level in Chiang Mai, totaling 20 students. The results revealed that the cartoon series, Barbie, presented both subjective and objective ideas and values. The most common theme was the decency and courageous, the second was the kindness to friends, friendship and responsibility. The series deliver the idea for young woman to be beautiful and have personality and behave befitting a young woman. The in-depth interviews revealed that children could recognize the above-mentioned between concepts and values, remember and appreciate these concepts as a good role model to which they might apply. The ideas and values of tangible beauty, personality and demeanor were delivered to children as well and they were impressed. But there are differences between concepts and values about beauty body or personality that clearly to see outside and abstract concepts about goodness or courage. The conclusion is children could recognize all concepts and values that show in cartoon series content but they choose to present themselves and tend to mimic behavior that to look alike not to be like Barbie in the cartoon series.

Keywords

Cartoon Series Barbie, Primary School Students, Chiang Mai

บทนำ

เป็นที่ทราบกันดีว่า ประเทศจะพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อประชาชนได้รับการดูแลอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอนาคตของชาติซึ่งก็คือ “เยาวชน” เยาวชนในวันนี้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้า ซึ่งจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อชุมชน และต่อสังคมประเทศชาติต่อไปอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ หมายรวมถึงความรับผิดชอบแทนผู้ใหญ่ในอนาคตทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนบทบาทในการสืบต่อวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม และค่านิยมที่ดีไปยังลูกหลานสืบต่อไป ดังนั้น หากเยาวชนของชาติมีความรู้ มีการศึกษาดี

มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งกายใจ ก็จะสามารถทำนายอนาคตได้ว่าเด็กในวันนี้จะเติบโตอย่างงดงามเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ในวันข้างหน้า และเด็กๆ เหล่านี้ที่จะก้าวมาแทนที่ผู้ใหญ่และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้ทั้งสังคมและโลกใบนี้ได้อย่างดี

คำว่าสื่อมวลชนนั้น หมายถึง สื่อที่ทำหน้าที่สื่อสารสารหนึ่งๆ ไปยังผู้รับสารที่มีลักษณะเป็นมวลชน (Mass) โดยลักษณะความเป็นมวลชนนี้เป็นการเปิดกว้าง ผู้รับสื่อจะเป็นใครก็ได้ เพศ อายุ ฐานะ หรือการศึกษาใดๆ ก็สามารถเข้าถึงสื่อได้ (ศุภฤกษ์ โปธิไพรัตน์, 2547) เพราะฉะนั้น สื่อมวลชนจึงมีสภาพเหมือนทั้งอาวุธและยารักษาโรคที่ผู้รับสามารถรับและตีความอย่างสร้างสรรค์หรือไร้ประโยชน์ได้เช่นกัน

ในบรรดาสื่อทั้ง หลายโทรทัศน์นับว่าเป็นสื่อมวลชนที่ได้รับความนิยมและได้รับความสนใจจากประชาชนทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนจะให้ความสนใจเป็นพิเศษเพราะโทรทัศน์นั้นเต็มไปด้วยรายการต่างๆ ที่มีทั้งภาพเคลื่อนไหว เสียงเพลง และความบันเทิงที่น่าตื่นตาตื่นใจ ยิ่งเป็นโทรทัศน์สีที่ให้ภาพชัดเจนแบบ HD (High Definition) ผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้ผู้ชมตัวน้อยๆ ให้ความสนใจสื่อโทรทัศน์มากขึ้น และรายการที่เรียกว่าเป็นรายการสุดพิเศษของเด็กและเยาวชนมากที่สุดจากโทรทัศน์ก็คือ “ภาพยนตร์การ์ตูน” (มยุรี จารุปาน, 2535)

ในอดีตภาพยนตร์การ์ตูนนั้นเป็นรายการที่ฉายทางโทรทัศน์เท่านั้น ทำให้สื่อโทรทัศน์กลายเป็นสื่อยอดนิยมของเด็กและเยาวชน ในยุคนั้นจะพบว่า รายการภาพยนตร์การ์ตูนจะถูกจัดเข้าไปในผังรายการช่วงเช้า ตั้งแต่เวลา 7.00 น. - 10.00 น. ทุกๆ วันเสาร์อาทิตย์ ซึ่งก็ส่งผลให้เด็กๆ พากันตื่นเช้าเพื่อติดตามรับชมรายการการ์ตูนไปรดกันแทบทุกบ้าน เพราะเป็นความบันเทิงราคาถูกลง และเต็มไปด้วยความสนุกสนาน นับเป็นรายการอันดับหนึ่งในใจเด็กๆ ทั่วโลก ต่อมาเทคโนโลยีการสื่อสารได้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้นวัตกรรมการบันทึกภาพยนตร์การ์ตูนมีความหลากหลายทั้งในรูปแบบวิดีโอ ซีดี วีซีดี จนกระทั่งในปัจจุบัน พัฒนามาเป็น ดีวีดี ที่สามารถหาซื้อมารับชมที่บ้านได้อย่างไม่จำกัด และเทคโนโลยีก็พัฒนาแพลตฟอร์ม (Platform) ให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทางโทรทัศน์บอกรับสมาชิก (Paid Television) กล่องต่างๆ และทางโลกอินเทอร์เน็ต ยูทูบ เฟสบุค และเว็บไซต์ต่างๆ ที่สามารถแชร์ข้อมูลภาพยนตร์การ์ตูนต่างๆ ได้ ง่าย รวดเร็วและ ราคาถูกลง การพัฒนาอย่างรวดเร็วนี้ ผู้ใหญ่อาจยังไม่ทันเห็นผลกระทบที่เกิดขึ้น แต่ถ้ามองในแง่ของเด็ก และเยาวชนที่สามารถใช้เทคโนโลยีได้ จะมีอำนาจในการตัดสินใจรับสารต่างๆ ได้ตลอดเวลา โดยที่อาจจะไม่จำเป็นต้องผ่านการคัดกรองหรือการตรวจสอบจากผู้ปกครอง จึงทำให้เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของสื่อ และความกังวลจากภาคส่วนต่างๆ ในสังคมที่เล็งเห็นความสำคัญว่าสื่อต่างๆ เหล่านี้จะมีผลกระทบหรือจะมีอิทธิพลอย่างไรกับเด็กและเยาวชน

ภาพยนตร์การ์ตูนที่เด็ก ๆ ชื่นชอบในปัจจุบัน มีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น การ์ตูนสำหรับเด็กชาย จะมีบุคลิกลักษณะในการต่อสู้ เนื้อหาที่สอดแทรกความรุนแรง การต่อสู้ ความแข็งแกร่งต่างๆ ส่วนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กผู้หญิง ก็จะมีลักษณะอ่อนหวาน สดใสร่าเริง และมีการสอดแทรกภาพที่สะท้อนความงดงามแบบผู้หญิง เพื่อให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยตัวละครในการ์ตูนสำหรับเด็กผู้หญิงที่โดดเด่นและโด่งดังมาที่สุดในโลกที่ไม่มีใครไม่รู้จักก็คือ “บาร์บี้”

จากการค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นพบว่า บาร์บี้เกิดขึ้นช่วงเวลาหลังสงครามโลก ครั้งที่ 2 และด้วยประชากรที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ผู้ผลิตตุ๊กตามีจำนวนน้อยทำให้ บริษัท แมตเทล ได้มีโอกาสก้าวสู่ตลาด โดยบริษัท แมตเทล ก่อตั้งขึ้นใน ปี ค.ศ. 1944 ซึ่งชื่อบริษัท แมตเทล นี้ตั้งมาจากการผสมชื่อของผู้ก่อตั้งทั้งสองคนเข้าด้วยกัน คือ

เอลเลียตแฮนด์เลอร์และฮาโรลด์แมต “บาร์บี้” มาจากชื่อของลูกสาวของผู้ก่อตั้ง ซึ่งเป็นหนึ่งในชื่อเล่นที่เติบโตมาพร้อมกับเด็กสาวทั่วโลก รวมถึงเด็กสาวในประเทศไทย (ชาตรี ลีศรีวิทย์, 2550)

ตุ๊กตาบาร์บี้กลายเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก บาร์บี้เป็นยิ่งกว่าของเล่นของเด็กสาว บาร์บี้เป็นตัวแทนโลกแฟชั่นของเด็กๆ ที่กำลังจะเติบโตเป็นสาวน้อยที่รักความสวยความงาม นอกจากนี้บาร์บียังทำให้ บริษัท แมตเทลกลายเป็นบริษัทที่สามารถผลิตและจำหน่ายของเล่นไปทั่วโลกเป็นระยะเวลา 47 ปีที่ผ่านมา ณ เวลานี้ ทุกหนทุกแห่งทั่วโลกถูกจุดประกายด้วยความฝันสีชมพูหวานจากอิทธิพลของบาร์บี้ เพราะเธอเป็นมากกว่าตุ๊กตาแต่เธอยังสะท้อนแนวคิด “ความเป็นผู้หญิง” ที่เปรียบเสมือนต้นแบบให้กับเด็กๆ ทั่วโลก ตุ๊กตาบาร์บี้ ถูกเปิดตัวขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1959 ในงานอเมริกัน ทอย แฟร์ที่นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เพียงปีแรกของการเผยโฉมต่อสาธารณชนบาร์บี้สามารถสร้างปรากฏการณ์ด้วยยอดขาย 351,000 ตัว (ปัญญา ดิลกศรี, 2548) นับแต่นั้นมา ตุ๊กตาที่มีใบหน้าอันสวยหวาน ผมนยาวสลวย รูปร่างสูงโปร่ง สวมเสื้อผ้าอันงดงามหรูหรา ก็กลายเป็นขวัญใจของเด็กหญิงทั่วโลกอย่างรวดเร็ว

ชาตรี ลีศรีวิทย์ (2544) ได้กล่าวว่า ตุ๊กตาบาร์บี้มีความหมายที่สามารถพิจารณาได้ในสองระนาบ คือ 'ความเป็นของเล่น' และ 'มายาคติ' โดยตุ๊กตาบาร์บี้มีความนัยในระดับวัฒนธรรมที่ชัดเจนอยู่ในตัวเอง เช่น บาร์บี้ในชุดพนักงานแมคโดนัลด์สื่อความหมายของวิถีการบริโภคอาหารแบบฟาสต์ฟู้ด สภาวะโลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรม โดยมีบรรษัทข้ามชาติอยู่เบื้องหลัง หรือบาร์บี้ในชุดประจำชาติต่างๆ เช่น สเปน ญี่ปุ่น ไทย สื่อความหมายว่า มนุษย์ล้วนแต่สังกัดอยู่กับเผ่าพันธุ์ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่นและอัตลักษณ์ประจำชาติซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นการชดเชยการสูญหายไปของวัฒนธรรมเฉพาะถิ่นในบริบทโลกาภิวัตน์ การเสนอภาพวัยรุ่นในหน้าที่การงานเกินวัย รวมทั้งน้องๆ และแฟนของบาร์บี้ที่ผลัดมาที่หลังบาร์บี้ฉบับอื่นๆ ปี แต่บาร์บี้ก็ยังคงความสาวอยู่เท่าเดิม เด็กๆ ถูกปลุกฝังโดยพยายามใส่สิ่งที่คิดว่า เป็นประโยชน์ลงไป จะถูกหรือผิดคงไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจน และอาจเป็นความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของผู้ผลิตที่สอดแทรกสิ่งเหล่านี้ลงในสาระสำคัญของความเป็นบาร์บี้ไปโดยไม่รู้ตัว

ผลิตภัณฑ์ของบาร์บี้อีกประเภทหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมอย่างสูงและอยู่คู่กับวิถีชีวิตของเด็กผู้หญิง ก็คือ ภาพยนตร์การ์ตูนชุด บาร์บี้ ที่ได้จัดจำหน่ายไปทั่วโลก โดยทั้งหมดมีภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับบาร์บี้ จำนวน 25 เรื่อง เป็นภาพยนตร์ชุด จำนวน 22 เรื่อง เป็นภาพยนตร์ฉายในโรง จำนวน 3 เรื่อง โดยภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้จำหน่ายในประเทศไทยนับตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1987 – ค.ศ. 2011 มีจำนวน 20 เรื่อง (ปัญญา ดิลกศรี, 2548) ภาพยนตร์ชุดบาร์บี้เป็นหนึ่งในระบบของการสร้างสรรค์เรื่องราวเข้ากับผลิตภัณฑ์อย่างแนบเนียนไม่ว่าจะเป็นการสร้างสรรคบุคลิก ภาพลักษณ์ การแต่งกาย ไปจนถึงเรื่องค่านิยม อุปนิสัยและการใช้ชีวิตในแบบอย่างของบาร์บี้ โดยเรื่องราวต่างๆ นั้นจะถูกผูกติดกับความรู้สึกที่ผูกพันกับความสวยงาม ความสมบูรณ์แบบและการเติบโตเป็นคนที่เต็มไปด้วยความสุข

มีการศึกษาวิจัยจากทั่วโลกที่ศึกษาถึงผลกระทบต่างๆ จากสื่อและสิ่งเหล่านี้ถูกส่งต่อไปยังเด็กๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ สื่อภาพยนตร์ ซึ่งภาพยนตร์ที่มีความใกล้ชิดเยาวชนมากที่สุด คือ ภาพยนตร์การ์ตูน และเด็กมีความต้องการรับสารอยู่ตลอดเวลา พฤติกรรมหนึ่งที่พบ คือ เด็กส่วนใหญ่มุ่งตรงไปที่โทรทัศน์เพื่อเปิดดูรายการที่ชื่นชอบหรือใส่แผ่นวีซีดีการ์ตูนเรื่องโปรด แล้วนั่งดูอยู่หน้าจอโทรทัศน์เป็นเวลานาน ขณะที่บางครั้งมีอาหารตลอดการทำการกิจกรรมนี้อีกด้วย ทำให้กิจกรรมการรับชมโทรทัศน์ของเด็กกลายเป็นความเคยชินในหลายๆ ครอบครัว

ผู้วิจัยมองเห็นความสำคัญของอิทธิพลในกระบวนการสื่อสารนี้ไปยังเด็กและเยาวชนและจึงเป็นที่มาของการตั้งคำถามว่า เด็กและเยาวชนได้รับอิทธิพลจากภาพยนตร์การ์ตูน “บาร์บี้” อย่างไรบ้าง และสื่อภาพยนตร์การ์ตูน

มีโอกาสที่จะส่งผลกระทบต่อความเป็นตัวตน ความคิด ทัศนคติ ค่านิยมต่างๆ ตลอดจนมีอิทธิพลอย่างไรกับการแสดงออกและพฤติกรรมของเด็ก ซึ่งเด็กเหล่านี้เป็นผู้รับสารผ่านสื่อภาพยนตร์ชุดอย่างซ้ำๆ และต่อเนื่องเป็นเวลานาน โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาในแง่มุมของการซึมซับเอาสารที่ซ่อนอยู่ในเนื้อหาและรูปแบบของภาพยนตร์การ์ตูนและอิทธิพลของสารเหล่านั้นที่ปรากฏในเด็กและเยาวชนทั้งในรูปธรรมและนามธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเนื้อหา ความหมายและค่านิยมในภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของเนื้อหาความหมายและค่านิยมในสื่อภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ที่มีต่อเด็ก ระดับประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมที่ได้รับจากการศึกษาเนื้อหาและความหมายของภาพยนตร์การ์ตูนกับค่านิยมที่เกิดขึ้นจากการรับชมภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้

วิธีการวิจัย

1. **ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยมที่ปรากฏในภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้**
 - 1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ภาพยนตร์การ์ตูน ชุด บาร์บี้ ที่เข้ามาฉายในประเทศไทยโดยมีเกณฑ์ในการ เลือกดังนี้
 - 1) เลือกศึกษาภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ที่จัดจำหน่ายในประเทศไทยเท่านั้น และต้องเป็นภาพยนตร์การ์ตูนชุดที่จัดจำหน่ายในรูปแบบ วีดีโอซีดี หรือ ดีวีดี และตัวละครหลัก (Main Character) ในภาพยนตร์ ต้องเป็นตัวละครบาร์บี้ในรูปแบบต่างๆ
 - 2) ภาพยนตร์การ์ตูนชุดที่นำมาศึกษาเป็นภาพยนตร์ในช่วงเวลา ตั้งแต่เริ่มต้นการจัดจำหน่ายในประเทศไทยถึงปัจจุบัน (นับถึงปีที่เริ่มต้นการทำวิจัย) ค.ศ. 2001 – ค.ศ. 2012 เป็นเวลา 11 ปี จำนวน 23 เรื่อง ดังนี้
 - 2.1) Barbie In The Nutcracker บาร์บี้ อิน เดอะ นัทแครกเกอร์ 2001
 - 2.2) Barbie As Rapunzel บาร์บี้ เจ้าหญิงราพันเซล 2002
 - 2.3) Barbie Of Swan Lake บาร์บี้ เจ้าหญิงแห่งสวอนเลค 2003
 - 2.4) Barbie As The Princess And The Pauper เจ้าหญิงบาร์บี้และสาวผู้ยากไร้ 2004
 - 2.5) Barbie Fairytopia บาร์บี้ นางฟ้าในโลกแห่งความฝัน 2005
 - 2.6) Barbie And The Magic Of Pegasus บาร์บี้ กับเวทมนตร์แห่งเพกาซัส 2005
 - 2.7) The Barbie Diaries บาร์บี้ บันทึกสาววัยใส 2006
 - 2.8) Barbie Fairytopia: Mermaidia นางฟ้าบาร์บี้ในดินแดนใต้สมุทร 2006
 - 2.9) Barbie In The 12 Dancing Princess บาร์บี้ ใน 12 เจ้าหญิงเงิระบำ 2006
 - 2.10) Barbie Fairytopia: Magic Of The Rainbow นางฟ้าบาร์บี้กับเวทมนตร์แห่งสายรุ้ง 2007
 - 2.11) Barbie As The Island Princess บาร์บี้ ในเจ้าหญิงแห่งเกาะหรรษา 2007

- นางฟ้าผีเสื้อแสนสวย 2012
- 2.12) Barbie Mariposa And The Her Butterfly Fairy Friends บาร์บี้ แมรีโฟซากับเหล่า
 - 2.13) Barbie And The Diamond Castle บาร์บี้ กับปราสาทแห่งเพชรพลอย 2008
 - 2.14) Barbie In A Christmas Carol บาร์บี้ กับวันคริสต์มาสสุดหรรษา 2008
 - 2.15) Barbie Presents Thumbelina บาร์บี้ ขอเสนอ ทิมเบลีน่า 2009
 - 2.16) Barbie And The Three Musketeers บาร์บี้ กับสามทหารเสือ 2009
 - 2.17) Barbie In A Mermaid Tale บาร์บี้ เจ้าก้นน้อยผู้น่ารัก 2010
 - 2.18) Barbie A Fashion Fairytale บาร์บี้ เทพธิดาแฟชั่น 2010
 - 2.19) Barbie A Fairy Secret บาร์บี้ ความลับแห่งนางฟ้า 2011
 - 2.20) Barbie Princess Charm School บาร์บี้ กับโรงเรียนแห่งเจ้าหญิง 2011
 - 2.21) Barbie A Perfect Christmas บาร์บี้ กับคริสต์มาสตีในฝัน 2011
 - 2.22) Barbie In A Mermaid Tale 2 บาร์บี้ เจ้าก้นน้อยผู้น่ารัก 2 2012
 - 2.23) Barbie The Princess And The Popstar เจ้าหญิงบาร์บี้และสาวน้อยซูเปอร์สตาร์ 2012

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์

- 1) เนื้อเรื่องย่อและรายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้จากบริษัทผู้สร้างและผู้นำเข้าในประเทศไทย ข่าวสารการติดตามการประชาสัมพันธ์และสื่อที่เกี่ยวข้องต่างๆ
- 2) บทความ บทวิเคราะห์ และบทวิจารณ์ภาพยนตร์การ์ตูนชุดที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร หนังสือพิมพ์ และ หนังสือเกี่ยวกับภาพยนตร์ต่างประเทศ

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จะใช้การเก็บข้อมูลจากเนื้อเรื่องโดยละเอียด โดยจะใช้ทฤษฎีโครงสร้างการเล่าเรื่องและการสร้างความหมายเพื่อวิเคราะห์แก่นความคิดจากเนื้อเรื่องที่ปรากฏ

2. ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการรับรู้เนื้อหาและค่านิยมที่ปรากฏในภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้

2.1 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีการสุ่มดังต่อไปนี้

1) แบ่งโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ออกเป็นโรงเรียนในการกำกับของภาครัฐ จำนวน 23 โรงเรียน โรงเรียนเอกชน จำนวน 18 โรงเรียน ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างเลือกตัวแทนประชากรจากโรงเรียนภาครัฐ จำนวน 1 โรงเรียน ซึ่งผลที่ได้ คือ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตัวแทนประชากรจากโรงเรียนเอกชน จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่ ซึ่งประชากรจะเป็นนักเรียนหญิงทั้งหมด เนื่องจากนักเรียนหญิงเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้

2) เมื่อได้ตัวแทนประชากรทั้งสองโรงเรียนแล้ว จึงทำการ เข้าไปคัดเลือก นักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียน โดยไม่ได้จำกัดจำนวนแต่เนื่องจากเงื่อนไขในการเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้จะทำการสัมภาษณ์เชิงลึกคุณสมบัติของเด็กนักเรียนชั้นประถมที่กำหนดคือ ต้องรับชมภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้เป็นประจำ และสามารถจดจำ

ได้ทั้ง 23 เรื่อง เมื่อเข้าไปทำการคัดเลือกผู้ที่จะสัมภาษณ์แล้วปรากฏว่า โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีนักเรียนที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน 9 คน โรงเรียนพระหฤทัยจำนวน 11 คน รวมทั้งหมด 20 คน

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมการรับสารภาพยนตร์ชุดบาร์บี้และการรับรู้ค่านิยมที่ปรากฏในภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ โดยนำแก่นความคิดที่ผ่านการวิเคราะห์เนื้อหาในขั้นตอนที่ 1 มาตั้งเป็นคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และเปรียบเทียบข้อมูลการศึกษาทั้งสองขั้นตอนเพื่อการอภิปรายผลการศึกษา

ผลการวิจัย

1. เนื้อหา ความหมายและค่านิยมในภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้

ตารางที่ 1

การวิเคราะห์เนื้อหาสารในภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ทั้งหมด 23 เรื่อง

ชื่อตอน	แก่นความคิด
1. Barbie In The Nutcracker บาร์บี้ อิน เดอะ นัทแครกเกอร์	ความกล้าหาญ
2. Barbie As Rapunzel บาร์บี้ เจ้าหญิงราพันเซล	ความกล้าหาญและความฝัน
3. Barbie Of Swan Lake บาร์บี้ เจ้าหญิงแห่งสวอนเลค	ความกล้าหาญ
4. Barbie As The Princess And The Pauper เจ้าหญิงบาร์บี้และสาวผู้ยากไร้	มิตรภาพ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
5. Barbie Fairytopia บาร์บี้ นางฟ้าในโลกแห่งความฝัน	ความกล้าหาญ
6. Barbie And The Magic Of Pegasus บาร์บี้กับเวทมนต์แห่งปีกาซัส	ความกล้าหาญ
7. The Barbie Diaries บาร์บี้ บันทึกสาววัยใส	คุณค่าของตนเอง
8. Barbie Fairytopia: Mermaidia นางฟ้าบาร์บี้ในดินแดนใต้สมุทร	การเสียสละและความกล้าหาญ
9. Barbie In The 12 Dancing Princess บาร์บี้ ใน 12 เจ้าหญิงเงิระบำ	ความกล้าหาญ
10. Barbie Fairytopia: Magic Of The Rainbow นางฟ้าบาร์บี้กับเวทมนตร์แห่งสายรุ้ง	ความดี
11. Barbie As The Island Princess บาร์บี้ ในเจ้าหญิงแห่งเกาะหรรษา	ความดี
12. Barbie Mariposa And The Her Butterfly Fairy Friends บาร์บี้แมรีโพซ่า	ความกล้าหาญ
13. Barbie And The Diamond Castle บาร์บี้ กับปราสาทแห่งเพชรพลอย	มิตรภาพและการช่วยเหลือกัน
14. Barbie In A Christmas Carol บาร์บี้ กับวันคริสต์มาสสุดหรรษา	มีน้ำใจ

ตารางที่ 1

การวิเคราะห์เนื้อหาสารในภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ทั้งหมด 23 เรื่อง (ต่อ)

ชื่อตอน	แก่นความคิด
15. Barbie Presents Thumbelina บาร์บี้ ขอสเนห ทัมเบลิน่า	ความกล้าหาญ
16. Barbie And The Three Musketeers บาร์บี้ กับสามทหารเสือ	ความตั้งใจและความฝัน
17. Barbie In A Mermaid Tale บาร์บี้ เจ้าก้น้อยผู้น่ารัก	การเห็นคุณค่าในตัวตน
18. Barbie A Fashion Fairytale บาร์บี้ เทพธิดาแฟชั่น	ความศรัทธาในสิ่งที่ทำ
19. Barbie A Fairy Secret บาร์บี้ ความลับแห่งนางฟ้า	มิตรภาพ
20. Barbie Princess Charm School บาร์บี้ กับโรงเรียนแห่งเจ้าหญิง	ความดี
21. Barbie A Perfect Christmas บาร์บี้ กับคริสมาสตีในฝัน	ความรักที่แท้จริงของครอบครัว
22. Barbie In A Mermaid Tale 2 บาร์บี้ เจ้าก้น้อยผู้น่ารัก 2	การทำหน้าที่ของตนเอง
23. Barbie The Princess And The Popstar เจ้าหญิงบาร์บี้และสาวน้อยซูเปอร์สตาร์	การเห็นคุณค่าในตัวตน

2. ผลกระทบของเนื้อหา ความหมายและค่านิยมในสื่อภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ที่มีต่อเด็ก ระดับประถมศึกษา

การสัมภาษณ์เด็กระดับชั้นประถมศึกษา เพศหญิง จำนวน 20 คน ผลการสัมภาษณ์พบว่า แนวคิดและค่านิยมที่ปรากฏในการรับรู้ของเด็กกลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คนนั้น แบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรก คือ แนวคิดหรือค่านิยมที่มีลักษณะเป็นนามธรรม จำต้องได้ยาก เป็นเรื่องของ การให้คุณค่าของสิ่งต่างๆ เช่น การทำความดี การช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ การแสดงออกซึ่งความกล้าหาญ การทำหน้าที่และความรับผิดชอบ การตั้งใจและมุ่งมั่นในการทำ ความฝันให้เป็นจริง หรือในระดับที่ลึกซึ้งเข้าไปถึงตัวตน เช่น การเห็นคุณค่าในตัวเอง เป็นต้น เด็กกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะสามารถรับรู้ถึงแนวคิดและค่านิยมเหล่านี้ผ่านทางสารในรูปแบบการเข้ารหัสของการสร้างโครงเรื่องแบบง่ายๆ ไม่มี ความซับซ้อนมากนัก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า มีความชื่นชมและประทับใจในค่านิยมเหล่านี้ผ่านการกระทำของตัวการ์ตูนบาร์บี้ และสามารถแบ่งแยกได้ว่าเป็นค่านิยมเรื่องอะไร ความสามารถในการรับรู้ จุดจำ และเปรียบเทียบความต่างทางแนวคิดและค่านิยมนี้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความสำเร็จในการสื่อสารของสื่อภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ ที่สามารถเข้าถึงความคิด จินตนาการของเด็กๆ ผ่านการเล่าเรื่องและกลวิธีการสร้างตัวละครต่างๆ โดยเด็กๆ ส่วนใหญ่มี มักจะเลือกดูตอนที่ตนเองชื่นชอบมากที่สุดซ้ำๆ ส่วนที่สอง คือ แนวคิดหรือค่านิยมที่มีลักษณะเป็นรูปธรรม จำต้องได้ง่ายสามารถนิยามหรือบอกลักษณะได้จากสภาพทางกายภาพ กล่าวคือ สามารถบอกลักษณะได้จากการมองเห็น ซึ่งก็คือ แนวคิดและค่านิยมเรื่องความสวยความงาม การแต่งกาย ไม่ว่าจะเป็นการทำผม การแต่งตัว เครื่องประดับ หรือ อุปกรณ์ต่างๆ ที่บาร์บี้ใช้ ล้วนแล้วแต่ประกอบสร้างขึ้นมาเป็นความหมายของความเป็นผู้หญิงที่เด็กสาวรับรู้และซึมซับเข้าไปโดยไม่รู้ตัว ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้แนวคิดและค่านิยมด้านนามธรรมจริง จุดจำได้ แต่จะเลือกแสดงออก หรือเลือกมีพฤติกรรมการเล่นแบบตามค่านิยมด้านรูปธรรมหรือการแต่งกาย บุคลิกภาพ เครื่องประดับ ทรงผมต่างๆ พฤติกรรมการแสดงออกถึงความชื่นชอบและจดจำตัวละครได้ แม้แต่วิธีการเดิน การเต้น การร้องเพลง การพูด และการแต่งกายที่สวยงาม ทำให้เด็กๆ หลายคนเลือกที่จะแสดงออกตามต้นแบบนั้นๆ ที่ตนชื่นชอบมากที่สุด

3. การเปรียบเทียบค่านิยมที่ได้รับจากการศึกษาเนื้อหาและความหมายของภาพยนตร์การ์ตูนกับค่านิยมที่เกิดขึ้นจากการรับชมภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้

จากการวิเคราะห์เนื้อหาในเบื้องต้นเพื่อสังเคราะห์เอาแก่นความคิดและค่านิยมต่างๆ ที่ซ่อนอยู่ในเนื้อหาของภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ออกมาและนำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นประเด็นตั้งต้นคำถามในกระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึก ว่าจากแก่นความคิดเหล่านี้ได้มีการถ่ายทอดไปยังนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ อย่างไรบ้าง พบว่า นักเรียนทั้งหมดมีประสบการณ์การรับชมภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ทั้งหมด 23 ตอนเท่ากัน และรับชมอย่างน้อยตอนละหนึ่งครั้ง ซึ่งแสดงถึงความประทับใจในการรับชมภาพยนตร์การ์ตูนชุดในระดับหนึ่ง และมีพฤติกรรมการรับสารอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ผลการสัมภาษณ์นักเรียนที่ดูต่อเนื่องยาวนานและชอบดูตอนเดิมๆ ซ้ำๆ จะสามารถจดจำเนื้อเรื่อง ลำดับเหตุการณ์และสามารถเข้าใจแก่นของเรื่องที่ไม่ซับซ้อนได้ในระดับหนึ่ง และสามารถอธิบายรายละเอียดของตัวละคร จาก และเนื้อหาที่ตนเองสนใจได้ดีในระดับหนึ่ง ส่วนนักเรียนที่เลือกดูเฉพาะตอนใหม่ๆ ไม่ดูซ้ำ พบว่า จะมีพฤติกรรมการดูที่จดจำเนื้อเรื่องได้เพียงชั่วระยะเวลาสั้นๆ ในส่วนที่ประทับใจเท่านั้น ไม่สามารถลำดับเหตุการณ์ทั้งหมดได้ หรือสามารถจดจำเฉพาะชื่อตัวละคร จากที่ยิ่งใหญ่หรือรายละเอียดของตัวละครที่ตนเองสนใจเช่นกัน เช่น ทรงผมของตัวละครบาร์บี้ การแต่งกายลักษณะบุคลิกภาพ หรือ ท่าเดิน เป็นต้น เมื่อนำผลการสัมภาษณ์มาเปรียบเทียบกับผลการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วพบว่า ค่านิยมหลักที่สะท้อนออกมาในเนื้อหาของภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ นั้น เด็กสามารถรับรู้และเข้าใจความหมายของค่านิยมเหล่านั้นได้ ซึ่งค่านิยมที่เด็กมีการรับรู้มากที่สุด คือ ค่านิยมเรื่องความดีงาม เด็กๆ ทุกคนสามารถเข้าใจถึงเรื่องความดีงามที่มีความเป็นนามธรรมผ่านเรื่องราวของบาร์บี้ในการช่วยเหลือคนอื่นและมีน้ำใจให้ผู้อื่น รวมทั้งมีความกล้าหาญ ต่อสู้เพื่อคนอื่น รองลงมาคือ ค่านิยมเรื่องของความสัมพันธ์กับผู้อื่น มิตรภาพและความรัก ท้ายสุดคือ ค่านิยมเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งเนื้อหาสารภาพยนตร์ส่วนใหญ่ก็นำเสนอแก่นความคิดเรื่องความดีเป็นหลัก ตามด้วยเรื่องของมิตรภาพและหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งก็เป็นไปตามการนำเสนอของภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาไปในขั้นแรก

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ พบว่า จุดเชื่อมต่อระหว่างเนื้อหาในสารที่ส่งไปยังเด็กๆ ผ่านสื่อภาพยนตร์ว่ามีอยู่จริง และสามารถสร้างผลกระทบให้เกิดกับเด็กได้ ทั้งระดับความคิด ทักษะคิด ความเชื่อ ค่านิยม ไปจนถึงระดับพฤติกรรม เพียงแต่ความเข้มข้นนั้นจะต่างกันไปตามแต่บริบทและปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ของเด็กแต่ละคนและกระบวนการถ่ายทอดปลูกฝังความคิดนั้นไม่สามารถเจาะจงได้ว่าเด็กจะต้องรับและเลือกจดจำสิ่งที่ชัดเจนและสำคัญที่สุดในแก่นเรื่อง เพราะเด็กจะทำหน้าที่เลือกจดจำจากสิ่งที่ตนเองสนใจมากน้อยต่างกัน บางทีเด็กอาจเลือกจดจำในสิ่งที่เล็กที่สุดในระบบสารที่แม้แต่ผู้ส่งสารเองก็ไม่สามารถคาดเดาได้ เช่น ในกรณีนี้ผู้ส่งสารใส่เนื้อหาสารที่มีแก่นความคิดด้านบวก ความดีงาม ความกล้าหาญ มิตรภาพและน้ำใจเป็นหลัก เด็กๆ ส่วนใหญ่ที่รับสารเหล่านี้ได้ มีความเข้าใจสามารถตีความแก่นความคิดเหล่านี้ได้ ในขณะที่เลือกที่จะเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมทางบุคลิกภาพและการแต่งกายที่เป็นเนื้อหาส่วนรายละเอียดปลีกย่อยมากกว่าเนื้อหาที่สำคัญ เด็กๆ ทั้งหมดสามารถบอกได้ว่าเป็นความงาม นี่คือการแต่งตัวที่ดี และมีความต้องการแสดงออกทางบุคลิกภาพและการแต่งกายให้เหมือนตัวละครบาร์บี้

ในชีวิตจริงของตนอย่างชัดเจน จุดนี้เองเราจะเข้าใจว่าในกระบวนการสื่อสารเราไม่สามารถคาดเดาผลลัพธ์ได้ทั้งหมดว่าผลนั้นๆ จะเป็นอย่างไร สิ่งที่ต้องการสื่อสารหลักเมื่อสื่อไปแล้วจะไปถึงยังผู้รับสารและได้รับการตีความอย่างไรที่วางไว้หรือไม่ต้องมีการติดตามและสังเกตอย่างจริงจัง

ผลกระทบของสื่อภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น ผลกระทบที่ทำการศึกษาคือผลกระทบด้านค่านิยม ซึ่งผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับ มยุรี จารุภาณ (2535) ที่กล่าวถึงทัศนคติและค่านิยมไว้ว่า รายการทางวิทยุโทรทัศน์ที่มีระดับความนิยมในเชิงตลาดสูงมักมีเนื้อหาที่ตอกย้ำให้เด็กมีทัศนคติและค่านิยมบางประการที่ไม่เหมาะสมกับค่านิยมที่สังคมนั้นๆ ต้องการ เช่น มีลักษณะนิยมความฟุ้งเฟ้อ นิยมการแต่งกายล่อแหลม มีรสนิยมต้องซื้อสินค้าแบรนด์เนม หรือ สินค้าราคาแพง นิยมตามแฟชั่นหรือกระแสสังคม นิยมบริโภคสิ่งเสพติดประเภทเหล้า บุหรี่ ให้คุณค่าของเงินมากกว่าคุณธรรมความดี ไม่ยอมรับความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ มองภาพพจน์ของสตรีไปในทางลบ เช่น เห็นเป็นวัตถุทางเพศ ในกรณีภาพยนตร์ชุดบาร์บี้นี้ เด็กสาวที่รับชมการ์ตูนบาร์บี้วันหนึ่งก็จะเติบโตขึ้นเป็นหญิงสาว และค่านิยมเหล่านี้อาจจะยังคงฝังอยู่ในความจำและกลายเป็นตัวกำหนดทัศนคติไปจนกระทั่งกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกในอนาคตได้ การรับชมภาพยนตร์การ์ตูนในวัยเด็กที่ต่อเนื่องเป็นเวลานาน และปลูกฝังอยู่ในระบบความคิด ทัศนคติ จะมีแนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อแบบแผนการใช้ชีวิต การเลือกคู่ครอง และการมองโลก และการกำหนดตัวตนอย่างแน่นอน

สรุป

ผลกระทบของสื่อภาพยนตร์การ์ตูนชุดบาร์บี้ต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น มีผลกระทบที่ส่งต่อไปยังความคิด ทัศนคติ ค่านิยม และเกิดพฤติกรรมเลียนแบบขึ้นจริงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผลกระทบนี้หากนำมาประเมินแล้วค่านิยมล้วนเป็นค่านิยมด้านบวกที่จะส่งผลที่ดีต่อนักเรียน ทั้งเรื่องความดีงามความกล้าหาญ ความรัก มิตรภาพ หน้าที่ความรับผิดชอบ การมีน้ำใจต่างๆ ส่วนค่านิยมที่พึงระวัง คือ ค่านิยมด้านบุคลิกภาพ และการแต่งกายซึ่งเป็นค่านิยมที่เด็กเลียนแบบมากที่สุด และหากเด็กๆ จดจำและยึดติดกับภาพความงามทางกายภาพมากเกินไป อาจทำให้เด็กหลงลืมความงามของความแตกต่าง เพราะผู้หญิงทุกคนมีความงามที่ต่างกัน ไม่จำเป็นต้องมีรูปร่างผอมเพียว ผอมยาวตรงหรือต้องสวมเสื้อผ้าเหมือนกันหมดอย่างบาร์บี้ ความงามนั้นเป็นการให้คุณค่ากับองค์ประกอบด้านจิตใจภายในด้วย เด็กจำเป็นต้องเข้าใจและสามารถแยกแยะได้ว่าความงามแบบไหนที่มีคุณค่าที่แท้จริง แม้ในภาพยนตร์การ์ตูนนำเสนอภาพความสมบูรณ์แบบของบาร์บี้ทางรูปธรรมที่ชัดเจนมากเป็นภาพตัวแทนความงามที่ฉายชัดๆ ตอกย้ำไปที่ความผอม ความสูงเพียว ผิวพรรณขาวสะอาด หน้าตาสะสวย ทรงผมสวยงาม เครื่องแต่งกายมีความประณีตเข้าสู่ ทุกอย่างในภาพยนตร์การ์ตูนล้วนสร้างสรรค์เติมเต็มจินตนาการให้เด็กไปไกลเกินโลกของความเป็นจริง ผลกระทบด้านลบอาจจะเกิดขึ้นได้หากกลับสู่โลกความเป็นจริง เช่น จดจำว่าต้องผอมเพียวอย่างบาร์บี้แล้วถึงจะสวยงาม แต่เด็กมีรูปร่างท้วม อาจทำให้เด็กเกิดการต่อต้านตนเองหรือความพยายามลดน้ำหนักลง เพราะฉะนั้น การรับชมสื่อใดๆ ก็ตาม สำหรับเด็กจำเป็นต้องมีการคอยดูแลให้คำแนะนำ และชี้แนะต่างๆ ที่จะช่วยให้เด็กมองเห็นโลกความจริงอย่างที่เห็นโดยผู้แนะนำต้องเป็นสถาบันครอบครัว คนใกล้ชิดเป็นหลักที่จะชี้แนะให้เด็กๆ ใช้สื่อภาพยนตร์สร้างควมบันเทิงมากกว่าที่จะใช้เป็นตัวชี้นำและกำหนดความจริงให้เด็กๆ หลงทางอยู่ในความคิดเหล่านั้น เมื่อรับสารซ้ำๆ จดจำสิ่งเดิม ภาพจำเดิมๆ เด็กๆ จะซึมซับได้ง่ายและ

นำมาใช้โดยไม่รู้ตัว นอกจากนี้ ผู้วิจัยเองมองเห็นว่าหากมีการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาผู้ส่งสาร (Sender) ซึ่งจะช่วยให้สามารถมองเห็นภาพรวมของกระบวนการสื่อสารได้อย่างครบถ้วน ตั้งแต่ ผู้ส่งสาร ตัวสาร และผู้รับสาร และได้องค์ความรู้ใหม่ๆ ที่สะท้อนอิทธิพลของสื่อโดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์การ์ตูนได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น และจะเป็นประโยชน์ในการช่วยกันเฝ้าระวังสื่อต่างๆ ที่จะเข้าถึงเด็กและเยาวชนว่ามีความเหมาะสมเพียงใด นับเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของสถาบันทางสังคมที่จะทำหน้าที่ในการดูแลเด็กและเยาวชนที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ขับเคลื่อนสังคมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ชาตรี ลีศรีวิทย์. (2554). เล่นตุ๊กตาบาร์บี้ในแบบสตรีนิยม. *สารคดี*. 17(202), 169-171.

ปัญญา ดิลกศรี. (2548). That's all about Barbie. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2555, จาก <http://babiebythe.blogspot.com/2013/05/blythe-barbie.html>.

มยุรี จารุปาน. (2535). *บทบาทสื่อมวลชนในการพัฒนาเด็ก*. กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการศึกษาบทบาทสื่อมวลชนในการพัฒนาเด็ก.

รตี ธนารักษ์. (2554). มายาภาพจากสื่อ ที่สะท้อนสู่วัยรุ่นยุคปัจจุบัน. *วารสารวิชาการราชภัฏอุตรดิตถ์*. 1(2), 23-34.

ศุภฤกษ์ โพธิ์ไพรัตน์. (2547). *ผลกระทบจากการเปิดรับความรุนแรงที่นำเสนอทางสื่อมวลชนที่มีต่อการจดจำพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง และทัศนคติที่มีต่อความรุนแรงของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.